

Nyomtalanul eltűnik a tabáni temető

Már annyian elsírátták a régi tabáni temetőt, hogy szóba se merném hozni, ha nem látnám nap, mint nap, hogy az élet hogyan tűnteti itt el a halál nyomait. Rosarium lesz itt, tízezer magastörzsű rózsza ligete. Hogy mikor, azt nem tudom. Mindenesetre ez a terv lebeg a levegőben. Mielőtt azonban ez a ragyogó rózsaregiment bevonulna ide, meg kell mondaní, hogy a régi temető se volt csúnya látvány. Főleg napsütésben. Ez az árnyas erdő volt a környék szegényembereinek a szanatóriuma, a szabadnapos postások,

villamoskalauzok, öreg urak és nyugdíjasok ide vonultak ki, ledültek egy alig domborodó sírra, sőt végig is heverték rajta, elővették a kölcsönkapott kéthetes napilapokat és Levente-füst mellett utólag olvasták a világeseményeket. A fákon daloltak a madarak. A nyitottabb tereken, a jó, puha fűben csicseregtek a gyerekek. A nőrszök betolták a díszkocsit egy tuja mögé s míg a bébi aludt, ők a sírkövekre ülve fogadták az alkalmi gavallérok udvarlását. Sok bácsi pipált a temetőben, talán éppen egy-egy irodalmi híresség hantján.

Kötögetnek a hölgyek

Azonkívül a hölgyek is nagyon szerették ezt az elvadult erdei tájat, horgolással, stoppolással és sürgős kötéssel keresték fel a kényelmesebb helyeket, zsebkendőt hímeztek és konyharuhát szegtek be, miközben valaki folytatásos regényt olvasott föl nekik, vagy megtárgyalták, hogy a köztisztviselőknél mennyivel drágult ehéten a bab. A fű alatt elporladt holtak így mindenről tudtak, köztük és az élők közt a legszebb harmónia uralkodott.

Ezt az idillikus életet csak egyszer egy évben zavarták meg, akkor, amikor az itt lévő honvédsírok vasrácsa körül hazafias

ünnepséget rendeztek az iskolák. Míg a műsor tartott, mindenki abba hagyta a horgolást, az öreg urak összehajtották az ujságot, áhítatosan figyeltek a szónokokra s némelyik csöndesen szipogni is kezdett, mikor nagyon szépen beszélt az ünnepi szónok. A temető már régen nem a holtaké, ide már évtizedek óta bevonult az élet s egyik legmegrendítőbb csöndes tragédiát egy májusvégi délután láttam itt, mikor egy haláleset figyelmeztette az üdülő embereket, hogy tulajdonképpen a holtak csendre áhító, békét kívánó birodalmában élnek.

Bevonul az utolsó halott

Ezen a májusi délutánon egy nagyon szegény és elhagyatott ember érkezett a tabáni temetőbe. Akkor is folyt a kaszinózás, rajcsúroztak a gyerekek, olvasgattak a szabadnapos kalauzok és kötögettek az egyszerű asszonyok. Ez a nagyon szegény ember öreg volt, fáradt és ő is lefeküdt a magas fűbe. Azt hiszem, hortyogott is már, mikor hirtelen elborult az ég és megindult a záporosó. Mindenki fedél alá menekült, csak ő maradt ott fekvé a fűben. Kiabálni kezdtek neki, hogy keljen fel, bácsi!... Nem látja, hogy esik!... De jól alszik!...

Amikor nem mozdult, egy jószívű cseléd odafutott hozzá, hogy felkölti, hiszen bőrig ázik ott. Meglökte a vállát: az öreg csak alszik tovább. Fölemelte a kezét, húzta, de nem ment a dolog, nehéz volt s

a többiek nevettek is rajta az ereszek alól. Akkor eleresztette az öreg ember kezét, rémülten, nagyot sikított s a kéz lezuhant az öreg hasára. Hamar rendőrt kerítettek, az is költögette, aztán rákiáltott a népre, hogy mit akarnak ettől, hiszen ez már halott.

Elaludt a szegény öreg a májusi esőben, többet föl se kelt. Messziről ment át a tabáni temetőbe, lefeküdt és örökre elnyúlt. A biztos úr beírta a noteszbe és azt mondta:

— Pedig tudhatta volna az öreg, hogy itt már hatvan éve nem szabad temetkezni.

Ez volt az utolsó haláleset itt, egyébként ragyogó élet zajlott ebben a nagy kertben s most már aligha lesz benne több ilyen tragikus eset, mert jön a rosarium.

Megjelentek az inségmunkások

A napokban megjelentek a legújabb inségmunkások, a földgyengetők. Eddig nem tudtam, hogy mit egyengetnek itt Pesten, már tudom: a sírok kis púpjait egyengetik. Eddig is olyan kicsinyek voltak már ezek a régi hantok, hogy csak a gyerekek botlottak meg bennük. Most ezek is eltűnnek, lapos már a temető fele, most végzik a halottak házán az utolsó simításokat. A sírköveket régen kiszedték már, rakásra hordták őket, mint a kukoricásban a tengericsöveket.

A bokrok, fagyal- és tuja-csoportok, a sövény egykori maradványai mind útra keltek, kinyílt a temető, keresztül lehet látni rajta s most derül ki, hogy bent a közepén, a sűrűség és a rengeteg szívében rendes csószlak áll, a temetőőr lakása. Ez az ör családjával együtt úgy él itt, mint-ha őserdőben lakna. Őrizte a sírokat, amíg

voltak sírok, de már régen rendes polgári életre rendezkedett be, csirkét, rucát, disznót tartott s a baromfiudvar most napvilágra került. Az emberek odaát Pestről kíváncsian nézegetik. Ők azt hitték, hogy itt a holtakat őrizték. Kiderült, hogy a majorságra vigyáztak.

Maholnap már semmi se jelzi itt, hogy ez a terület a holtak birodalma volt, a hantján autobuszok szaladgálnak és minden üres telek beépült, minden ház ablakából sürgetik, hogy tűnjék el végképpen a temető. A holtak egy szót se szólnak, egyik sem emlékezteti a tisztelt élőket, hogy amikor eltemették őket, akkor örök nyugalommal és örök szállást ígértek nekik. Leradirozzák még azt a kis sírdombot is, ami még jelezte, hogy odalent fekszik valaki.

Nyomuk se marad.